

ВПЛИВ ДОЗ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ НА УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ЯРОЇ В УМОВАХ ПІВДЕННО-ЗАХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

*Сафонов В.І., студент 5-го курсу спеціальності 7.09010101
«Агрономія» навчально-наукового інституту агротехнологій і
природокористування ПДАТУ
Науковий керівник: кандидат с.-г. наук, доцент Хомовський І.Д.
Кафедра землеробства і агрохімії*

За сприяння вчених стабілізувати виробництво зерна в нашій державі за рахунок оптимальних площ посівів озимої і ярої пшениці, вирощування ярої пшениці проводиться зі значним відхиленням від технології, а застосування мінеральних добрив проводиться за залишковим принципом або взагалі відсутнє. За таких умов потенціал продуктивності цієї культури реалізується лише на 35-45%.

Для покращення врожаю зерна ярої м'якої пшениці, що відповідає вимогам сильних пшениць, необхідно якомога краще забезпечити рослини елементами живлення на всіх етапах росту і розвитку. При цьому слід відмітити, що в південно-західній частині Лісостепу України це питання майже не вирішене.

Провівши дослідження з вивчення впливу доз внесення мінеральних добрив на розвиток рослин, урожайність та якість зерна пшениці ярої м'якої, аналіз даних показав, що сорт Елегія Миронівська та Колективна-3 по різному реагують на внесення доз мінеральних добрив (табл. 1).

Таблиця 1
Вплив доз мінеральних добрив на урожайність та якість зерна пшениці ярої, ц/га, 2010 р.

Дози добрив	Елегія Миронівська	Колективна-3
Без добрив (контроль)	33,2	28,7
N ₃₀ P ₃₀ K ₃₀	33,3	34,9
N ₆₀ P ₆₀ K ₆₀	33,7	36,5
N ₉₀ P ₉₀ K ₉₀	35,7	41,2
N ₁₂₀ P ₁₂₀ K ₁₂₀	39,0	38,5

Так, сорт Елегія Миронівська лише починаючи з доз добрив $N_{90}P_{90}K_{90}$ підвищується урожайність. У сорту Колективна-3 відмічено послідовне збільшення урожаю щодо норми внесення мінеральних добрив. Слід відмітити, що подальше збільшення дози до $N_{120}P_{120}K_{120}$ призводить до зменшення урожаю з 41,2 ц/га до 38,0 ц/га. Це зумовлено сортовою особливістю сорту щодо реакції на дози добрив.

Отже, можна зробити висновки, що урожайність та якість зерна пшениці ярої значною мірою залежить від доз внесення мінеральних добрив.

УРОЖАЙНІСТЬ ЗЕРНА ПИВОВАРНОГО ЯРОГО ЯЧМЕНЮ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ ВИСІВУ НАСІННЯ

Семенюк С.В., студент 6-го курсу заочної форми навчання спеціальності 7.09010101 «Агрономія» ННІ агротехнологій і природокористування ПДАТУ

Науковий керівник: доктор с.-г. наук, професор Гораши О.С.

Кафедра селекції, насінництва і загальнобіологічних дисциплін

Актуальність. Норма висіву насіння є одним із найважливіших елементів в технології вирощування сільськогосподарських культур. Професор Львівського національного державного аграрного університету В.В. Лихочвор зазначає, що вибір норми висіву, незважаючи на уявну її простоту і вивченість, є достатньо складним питанням, до якого доводиться повертатись щорічно. Цю проблему слід вирішувати відповідно до цілої низки умов, які постійно змінюються – час досягання ґрунту, вологозабезпеченість, сорт, технологія і т.д. Тому раз і назавжди прийнятої норми висіву насіння не може бути.

З літературних джерел і практики відомо, що при вирощуванні ярого ячменю раніше часто встановлювали завищені норми висіву насіння. У теперішній час такий підхід є абсолютно невиправданий, оскільки він не сприяє реалізації біологічного потенціалу ячменю. Світова тенденція в технологіях вирощування зернових культур спрямована на формування високих урожаїв за низьких норм висіву насіння.

Перші публікації з встановлення оптимальних норм висіву хлібних злаків з'явилися близько 120 років тому. І до тепер ведуться систематичні експериментальні дослідження норм висіву та способів розміщення рослин на площі. Цій проблемі як ніякій іншій присвячена величезна кількість досліджень і не тільки в області агрономічної науки. На думку багатьох вчених результати цих досліджень досі не піддавались глибокому науковому аналізу.

Норми висіву насіння ячменю нині в практичному плані необхідно